

УДК 347.78.034

Дудченко М. – ст. гр. 345

Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов

ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ

Науковий керівник: викладач Івахненко М.М.

Перекладацькі проблеми, що постають перед філологами під час розгляду питань щодо перекладу документів юридичного характеру, досить складні та вимагають постійного розв'язання. Однією з головних труднощів перекладу текстів юридичного характеру, складовою та невід'ємною частиною яких є юридична термінологія, – це відсутність перекладацьких відповідників для великої кількості термінів як англійської, так і української мов. Саме тому об'єктом нашого дослідження є виявлення та комплексний аналіз способів перекладу юридичної термінології англійської та української мов. Для цього потрібно вирішити ряд завдань: з'ясувати питання про походження терміну «юридична терміносистема» в англійській та українській мовах; визначити особливості та розглянути проблеми юридичної терміносистеми обох мов; розкрити структурно-семантичні особливості юридичних термінів та їх переклад; описати основні прийоми перекладу простих та складних юридичних термінів, термінів-словосполучень: описовий спосіб, прийом транскрибування та ін.

Під поняттям юридична термінологія ми розуміємо прошарок лексики, яка обслуговує правознавство, пов'язана з юриспруденцією як наукою, як фахом, як галуззю професійної діяльності. До юридичної термінології ми відносимо назви предметів, дій, явищ, осіб тощо, які мають безпосереднє відношення до юриспруденції.

За структурою усі складні терміни можна поділити на прості і складені. До простих належать елементарні двокомпонентні сполучення, у яких є стрижневе слово і залежні. Складені – це неелементарні багатоконпонентні синтаксичні сполучення, у яких залежні слова визначають різні аспекти значення стрижневого слова. Лексичний склад таких словосполучень може розширюватися, змінюватися. Таким чином розширюються елементарні словосполучення. Аналіз складних юридичних термінів дає можливість говорити про побудову синтаксичних гнізд термінів, які мають ієрархічну структуру. Синтаксичне гніздо термінів можна визначити як складну єдність синтаксичних синтагм і парадигм. Синтаксична синтагма – це відкрита система словосполучень, яка з кожним новим етапом ускладнює термін, в той час як синтаксична парадигма – це сукупність усіх похідних словосполучень певного типу. Парадигматичні відношення в синтаксичних гніздах термінів побудовані на родовидових відношеннях. Головні функції слів, що виражають видові поняття, – це систематизація терміна й тлумачення значень. Синтаксичне гніздо термінів утворює похідне слово або словосполучення й всі його деривати. Семантичні зв'язки між елементами синтаксичного гнізда різноманітні.

Отже, у юридичній термінології є й досить поширені синтаксичні гнізда, і гнізда з незначною кількістю похідних. Синтаксичні гнізда утворюються продуктивними синтаксичними типами й непродуктивними. У юридичній терміносистемі відсоток складених термінів дуже високий. Це зумовлюється тим, що вона обслуговує сферу регулювання правових відносин суспільства, в якій не може бути двозначності чи непорозуміння, пов'язаних з мовним вираженням.